

MY FAMILY FROM DORCOL

By Venecija Levi-Breder

Remembrance of winter and early spring 1942
Written in winter and early spring 2011

The access to the historic archives of Dorcol, the Jewish quarter of Belgrade, enabled me to find more about where and how my family lived in that past. This new information motivated and triggered my long time desire to document what was left of the memorial of my family Levi from Dorcol since the early 19th century, who perished in the Holocaust in the tragic year of 1942.

For all those interested, the pictures and documents in the following text, may be sufficient to demonstrate how daily life can easily and quickly be transformed into chaos and tormented suffering. How it was possible that several generations be eliminated by planned systematic mass murder, is not comprehensible even until today.

Upon the end of World War II, my father Monicko Levi, son of Elijas Levi and Venecija Levi (née Kalmic) held hopes for a long time that other Levi family members would reappear.

Sadly, 1942 was a cruel year which had irrevocably taken 21 members of his immediate and at one time numerous family. At the close of the war, the sole immediate survivors were my father Monicko and the young Glorija, daughter of Monicko's sister Ela. Amongst other war survivors were a few of the broader Levi family: Streja Davico with her brother Josif Levi, and a few of the broader Kalmic, Alkalaj, and Adanja families.

Throughout his futile search for news of his disappeared family, instead of finding them alive, Monicko came upon a package at the house where the family lived and where they were taken from to the concentration camps.

The German occupation of Belgrade brought an arduous time for the citizens of Belgrade, and for the Jews of Dorcol the start of the Holocaust.

Foreseeing the approaching malevolence, my grandfather Elias gathered the pictures, familial documents and prayer books and hid them in the attic immediately prior to his forced departure to the concentration camp from which he nor any of his family ever returned.

From the havoc and human tragedy of the war, only this priceless bundle of pictures and documents has remained as testimony to the existence of the people who lived, worked and then abruptly vanished.

Looking over the pictures and documents innumerable times, I have always attempted to know more of those that seemed at once so close and yet so mysteriously distant.

I realized that it has now become my turn, with this writing, to shed some light on all those pictures and documents that have slowly over-time begun to fade and fall into unawareness, and with that the final forgetting of the tragically perished family.

Writing of the disappearance of my large sephardic family, I would like to honour and pay respect to my family who loved Dorcol, and to whom, probably until their last moments, the catastrophic situation that beheld them in their beloved Dorcol was incomprehensible. It was unbelievable, inconceivable and above all, tragic. In this way, with anguished souls, they faced their death in Banjica, Jajinci, Tasmajdan, Topovske Supe, Sajmiste, torture centers of the Special Police and the Gestapo, and the gas wagons. The period of occupation in Belgrade, and especially in 1942, changed the face of Dorcol for a long time. It became dismally quiet and empty after the evil that reigned, devoid of many of its residents that were never to return.

In the post-war archives of Belgrade in which we find depictions of the atrocities and the massacre of Jews during that time in the concentration camps, allows many the opportunity to finally learn the just and difficult truth about the disappearances of entire families. When history is as tragic and inhumane as the Holocaust, the uncovering of the truth is of great significance not only for today's time and generations, but for those that will follow. Personally, preparing this piece of history of my family brought me greater understanding and a closeness to people that I have only known in pictures since my childhood. Furthermore, this writing contributes to my desire to connect my ancestors to their descendants and inevitably prolong their existence.

The names of concentration camps mentioned in this text can be found in the Wikipedia online encyclopedia with poignant descriptions of prisoner life before their death.

Discovering new information on the history of Dorcol, the image of my family is enriched, with who they were, where they worked and how they spent their time, and how their lives were entwined in every day life in Dorcol.

The excerpts of the writings of Ignjat Slang are of interest as a historical overview of that place. The descriptions of daily life enable me to envision my family during this time.

“Beside the cordial and spiritual link that the Jewish person cultivates towards ancient Belgrade, he carries the conviction within him that he can happily live and prosper in the midst of a progressive, cultured and happy inhabitants of Belgrade.” An excerpt from *Jews in Belgrade* (1926) by Ignjat Slang. (Translated from Serbian to English by Venecija Levi-Breder and Dina Levi).

Very often, my father would say that his father Elias would describe himself as a Serbian of Jewish faith, which to me seemed unusual and curious, until I read this to be a common practice of Jews from Dorcol.

For further information and historic insight into the lives of Jews in Drocol, refer to the book *Jews in Belgrade (Jevreji u Beogradu)* by Ignjat Slang, in Serbian.

The following is a presentation of the archives and photographs of my family Levi with descriptions of who they were and how their lives ended.

Information on the post-war descendents, Elijas and Venecija were also added.

Az ajzóelőt neve	Lóczy L. Moses
A születés helye (ész, dél, nap)	1834 / Kárménegyháza / júni 29.
Neme (férfi vagy nő)	Férfi
Állapota (örvönnyes vagy törvénytelen)	dörvönnyes
Az ajzóelőt száma	Lóczy József, kék. lapja.
Az anya neve és származási helye	Rachel Temesvári
A szülők lakása	Temesvár / Gyártelek
A baba neve	Madame Link
A körmentelés napja	1834. június 6.
A körmentelés neve	Magyar J.
A koma neve, foglalkozás és lakhelye	Herr Rosen és néje
Hol és mikor adottát a nő	
Ki állat adottát a név	
A tanu neve, foglalkozása és lakhelye	
Jegyzet	

Hogy ezen kivonat az anyakönyvi eredeti adataival egyező-szára megyezze, bizonyítom:
 Temesvárott, 19 22. Júni 6. hó.

Dr. Reichel
Orvos

Телули број 344

ИЗВОД
Из књиге за уписивање рођених, припадајућих Школу Јеврејску
храма у Београду

Место где је дете рођено:	<u>у Београду</u>
Година, месец и дан рођења:	<u>13 јануара 1870</u>
Приме кад се дете родило, да ли му је било, пре или после тога, про или после поноћи:	— — —
Храм или место где је дете крштено:	<u>Стара Синагога</u>
Година, месец и дан кад је дете крштено:	<u>31 јануара 1870</u>
Име детета и ма:	<u>Елија (мужина)</u> <u>Моиса и Лива</u>
Име и презиме, радња и место становања оца и мајке:	<u>Бендереја</u>
Који је дане по рођењу матери (при, др, в.т.д.):	— — —
Име и презиме свештеника, који је дете крстио:	<u>Самуел Кант</u>
Име и презиме кума, његова радња и одакле је:	— — —
Је ли дете ванбрачно, је ли блудница в.т.д.:	— — —
Је ли дете рођено с којим телесним недостацима:	— — —

у Београду месец Септембар дан 8 година 1922
344
за секретара
Ханан

ПРЕДСЕДНИК УПРАВЕ
Цркв. школ. јевр. општина
Том Јовановић

Чланови Ш. Јевр. и општинског већа: Том Јовановић
Милан Јовановић
 Милан Јовановић Ш. Јевр. опш.

ШКОЛСКА ЈЕВРЕЈСКА ОПШТИНА
БЕОГРАД

Excerpt of the birth certificate
of my grandfather Elijas Levi.

Old Dorcol synagogue where
Elijas was given his name. (Photo by
Milan Jovanovic)

Elijas Levi ,1894 in Belgrade.

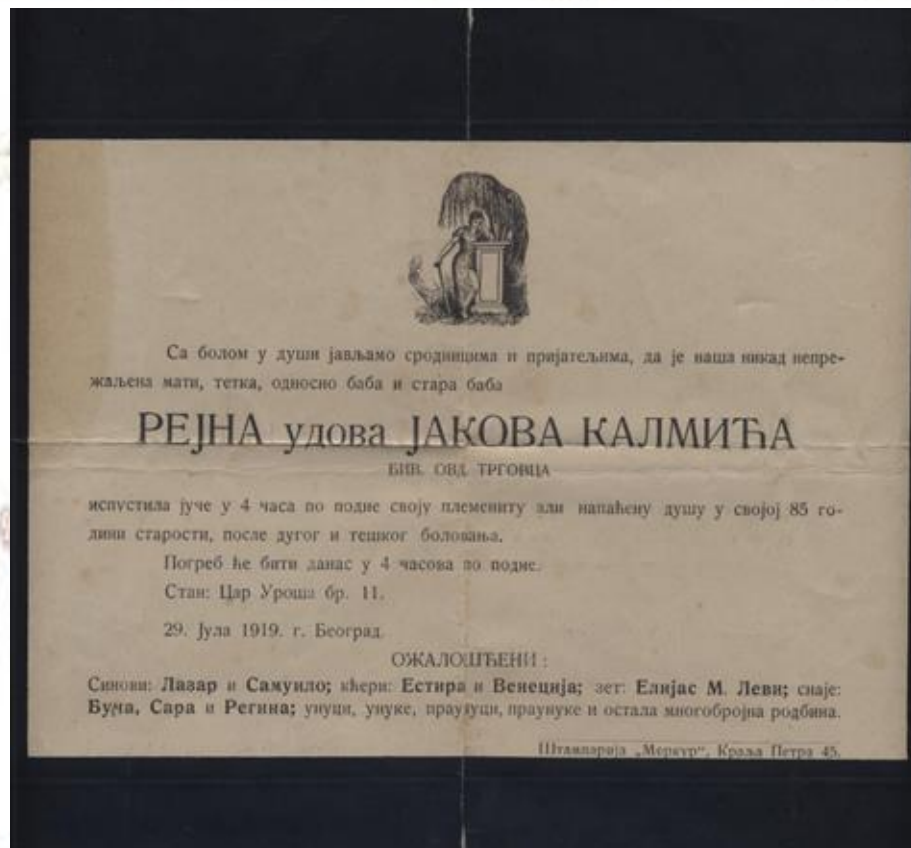
Rejna Kalmic, born in 1834. Married to Jakov Kalmic, parents to Venecija Kalmic married Levi.

Back of photograph on the left.

Rejna Kalmic, mother of Venecija Levi, with her grand-daughters Sarina Levi Estira-Cika Levi.

Death announcement of Rejna Kalmic

Наш мили добри вечито непрежаљени супруг, отац,
брат, ујак, таст и деда

САМУИЛО Ј. КАЛМИЋ

Овлашћени прималац хране Привилегованог
Акц. Др. у Београду

испустио своју племениту и напаћену душу у ревносном
и трудољубљивом вршењу дужности 2. овог месеца не-
срећним случајем под точковима воза остављајући поро-
дицу уцвељену да за њим вечито тугује.

Погреб: данас у 3 часова по подне из капеле јевреј-
ског гробља.

Београд, 5. јануара 1931. год.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга: Сара; деца: Јаков, Рафајло,
Босилка, Соломон, Петушка, Реше-
ла, Деја, Моша и Иса; брат: Лазар
извозник; сестра: Венесија; зетови: Ели-
јас Леви, Вождар Максимовић, ца-
риник; снаја: Клара; унуци и многобројна
остала ожалашћена родбина.

Штампа „Карић“ — Београд

Наш никад непрежаљени

ЛАЗАР Ј. КАЛМИЋ

извозник ова.

испусти своју племениту душу после кратког али тешког
боловања јуче 4. ов. мес. у 76 год. живота.

Спровод ће се кренути из капеле Јеврејског гробља
данас 5. ов. мес. у 2 и по сах. по подне.

Београд, 5. Октобра 1931. год.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Син: Жарко; Кћери: Клара и Естира;
Сестра: Венесија; Зетови: Јосиф Пардо
и Радоје Јанковић; Снаје: Ружа и Си-
ма; Унучад: Макс, Рафајло, Лазар,
Либа, Жени, Видо, Либа, Биљана и
остала многобројна родбина.

Штампа „Карић“ — Београд

Death announcements of Venecija Levi's brothers.

ИЗВОД

Из књиге за уписивање рођених, црквене *Мана Јефреј Веишине*
храма *у Београду*

Место где је дете рођено:	<i>у Београду</i>
Година, месец и дан рођења	<i>23. маја 1875</i>
Време кад се дете родило, дану или ноћу, пре или после полне, пре или после поноћи:	<i>~ ~</i>
Храм или место где је дете крштено:	<i>Св. Спаса</i>
Година, месец и дан кад је дете крштено:	<i>30. маја 1875</i>
Име, презиме и пол:	<i>Венција (Венеција) Жен</i>
Име и презиме, радња и место стицања оца и мајке:	<i>Јаков Ђ. Калми мајка Рјина</i>
Које је дете по рођењу за- тери (арно, др. итд.):	
Име и презиме свештеника, који је дете крстио:	<i>Јаков С. Адања</i>
Име и презиме кума, месца рађања и одакле је:	<i>~ ~</i>
Је ли дете кршћено, је ли близнак итд.:	<i>~ ~</i>
Је ли дете рођено с каквим телесним недостацима:	<i>~ ~</i>
у <i>Београду</i> месец <i>Јануар</i> дан <i>29</i> година <i>1922</i> <i>бр 87</i> <i>За секретара</i>	
ПРЕДСЕДНИК УПРАВЕ Цркв. школа, јевр. општина <i>Мана Јефреј Веишине</i>	

Чланак 22. Закона о установама нових вера, издатог 1874. године, предвиђа да свака записница, која се издаје за крштење, мора бити потписана и печатом надлежног надлежног органа. У Београду, 29. маја 1922. године.

Excerpt of Venecija Kalmic's birth certificate, clergyman Jakov Adanja can be found on the clergy group picture, 1875-1924. in the old synagogue in Belgrade.

Venecija Kalmic, 1895, Belgrade

Wedding photograph of Venecija Kalmic and Elijas Levi in Belgrade, 1895.

ИЗВОД
из књиге за уписивање венчањих, цркве *по Милоше Јевреју: Религионе*
храма у *Београду*

Име, презиме и рађа	младожење	<i>Елијау Моша Леви</i>
	невесте	<i>Леа Јаков Ђ. Калми</i>
Име, презиме и рађа родитеља	младожење	<i>Моша Леви</i>
	невесте	<i>Јаков Ђ. Леви, Калми</i>
Година, месец и дан рођења	младожење	<i>23 Јануара 1870</i>
	невесте	<i>23 Маја 1875</i>
Место рођења	младожење	<i>Београд</i>
	невесте	
Место становања	младожење	
	невесте	
У који брак ступа	младожење	<i>Први</i>
	невесте	
Храма или места, где је венчање свршено		<i>Стара Синагога</i>
Година, месец и дан венчања		<i>11 Јуна 1895 године</i>
Име и презиме свештеника који је венчање свршио		<i>Јаков Адања</i>
Име и презиме кума, његова рађа и одакле је		
у <i>Београду</i> месеци <i>Јануара</i> дан <i>29</i> година <i>1895</i>		
<i>бр. 84</i>		
за <i>Сведочења</i>		
<i>Јаков Адања</i>		
		
6 60 Издање и штампан Државне Штампарије у Београду, 1895. ЦЕНА 30 ПАРА ДИП.		

Excerpt of marriage certificate of Elijas and Venecija, issued in old synagogue in 1895 by Jakov Adanja, found in clergy group picture, 1875-1924.

Elijas and Venecija in Abacija (Opatija), 1910.

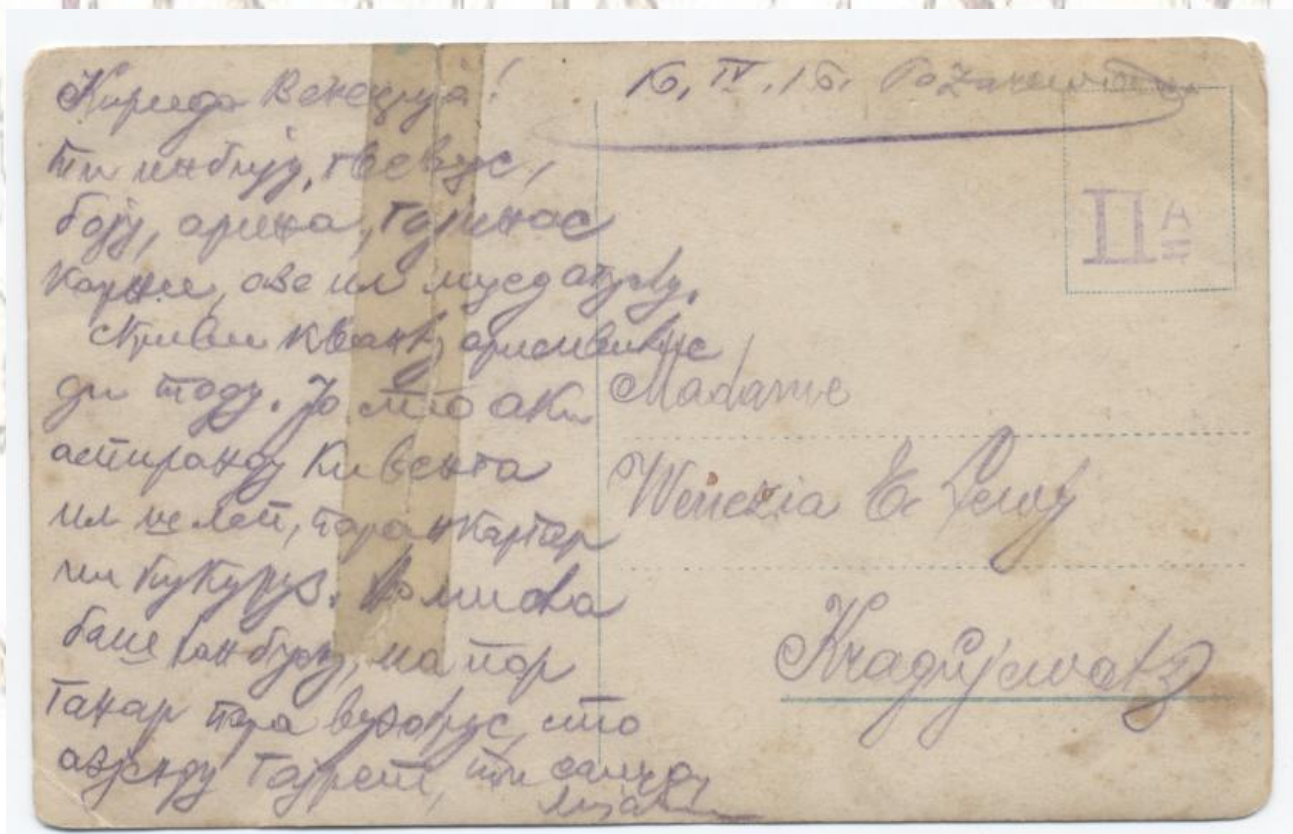

Venecija (middle) with daughter Lenka (far right), 1941, Belgrade.

Venecija Levi, nee Kalmic 1875. in Dorcol, was taken to a concentration camp, an alleged old age hospital, in Belgrade in early spring 1942. From there, she was transported in the month of March by a gas wagon to Jajince, where she disappeared.

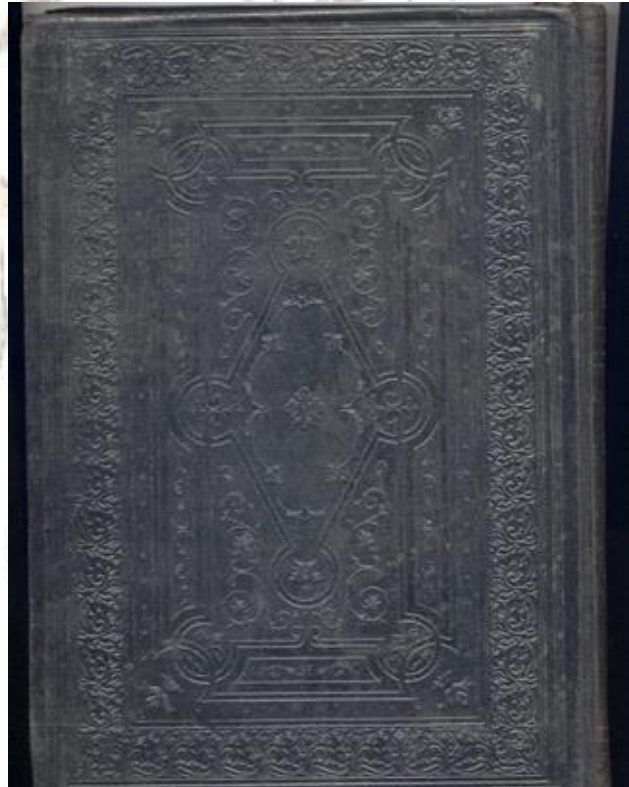

Post card from Elijas Levi to his wife Venecija written in Ladino using cyrillic letters.

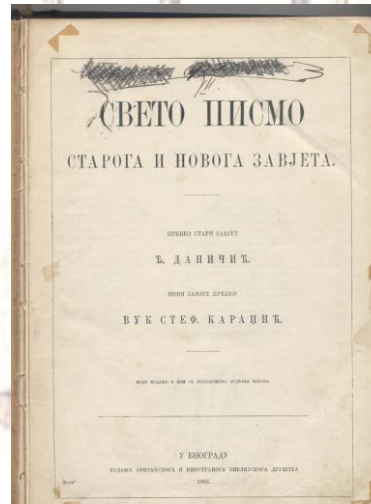

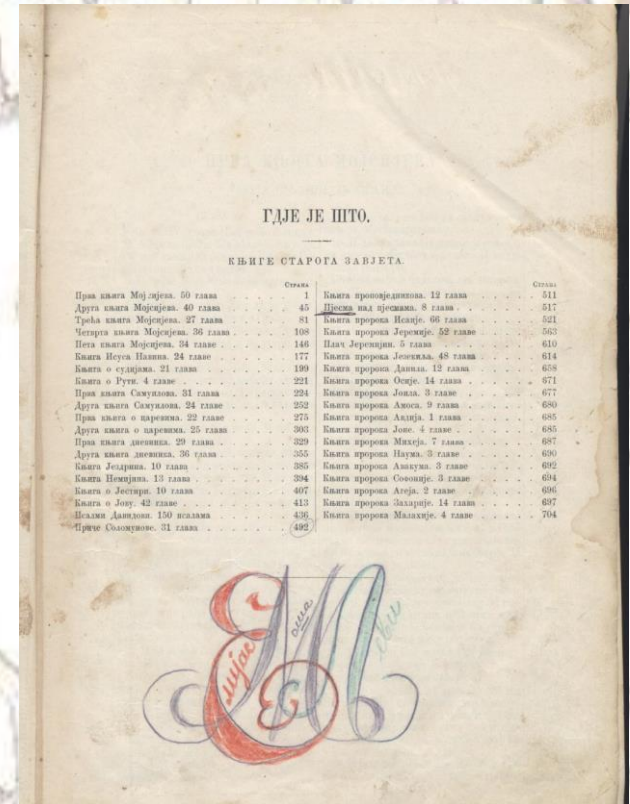
Elijas' bible.

First page of bible.

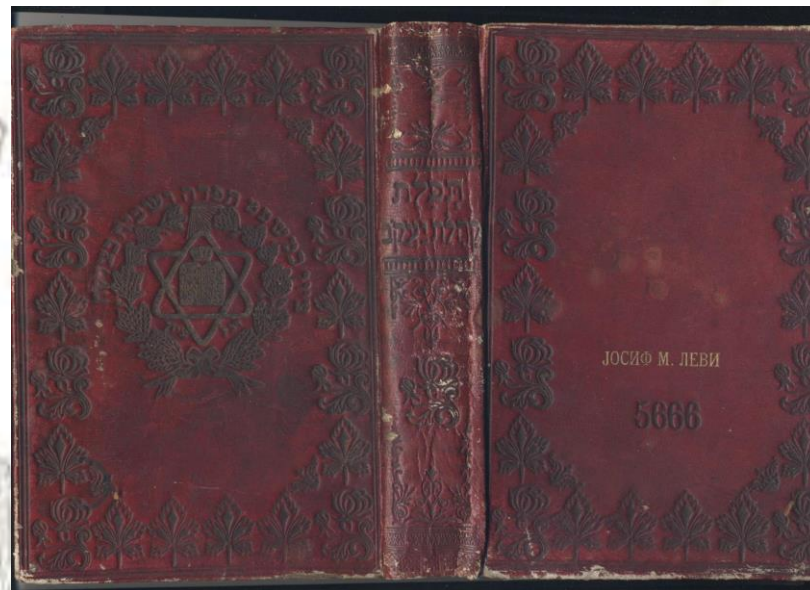
Page from bible with Elijas' monogram.

Although he described himself as a Serbian of Jewish faith, Elijas was a deeply devout Jew. He accepted the end of his life and the torment that beheld him and his family, like so many Jews did throughout the Holocaust, as God's will.

Levi family prayer books.

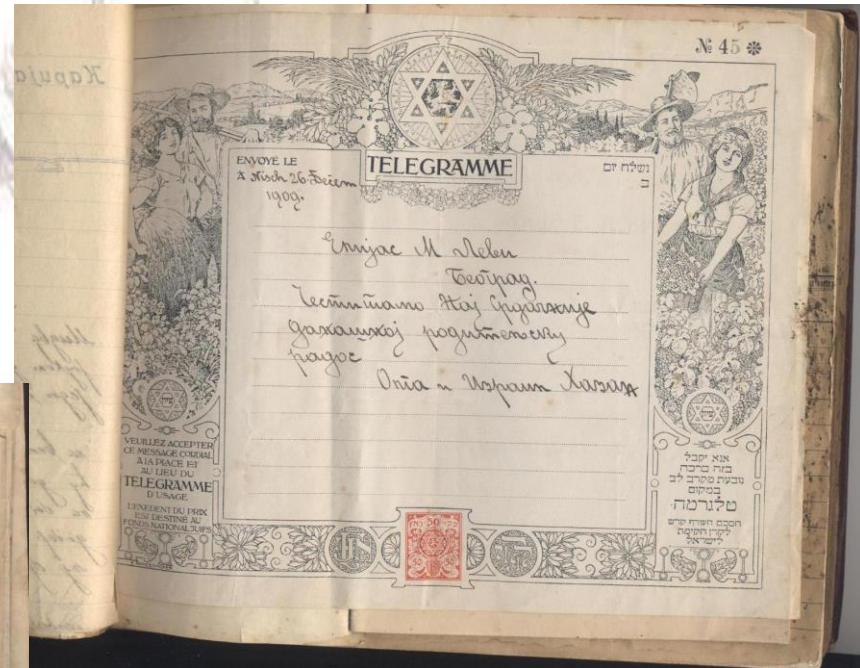

Mosa (Bubi) Levi was born in Belgrade, in 1896.

Elijas and Venecija's collection of telegrams and congratulatory cards for their first son Mose (Bubi) Levi's bar mitzvah.

Two of many pages from the bar mitzvah memory book.

Елијас М. Леви са супругом имају част
позвати Вас на религијозно проглашавање
црквеног пунољетства

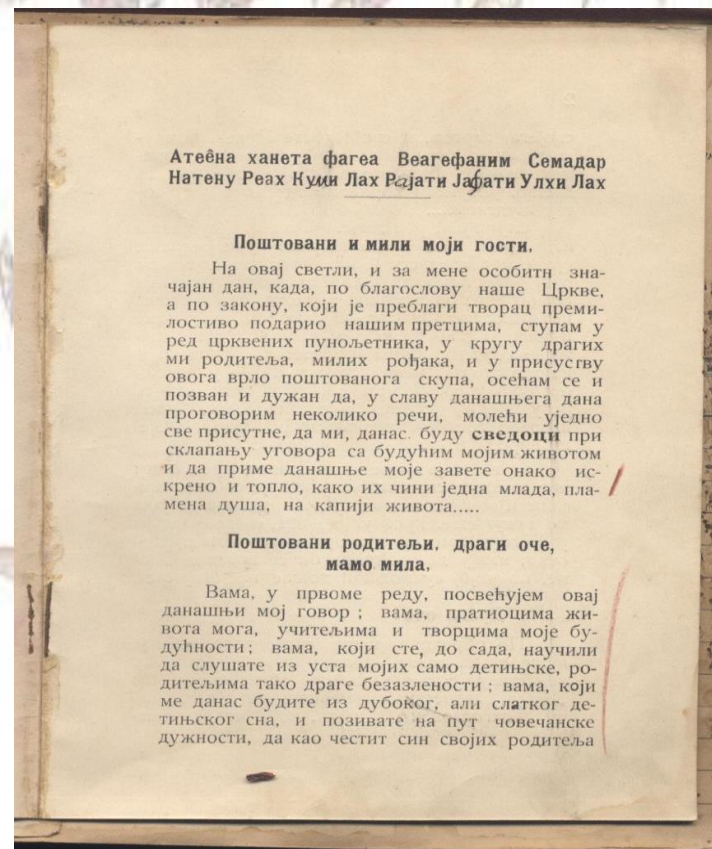
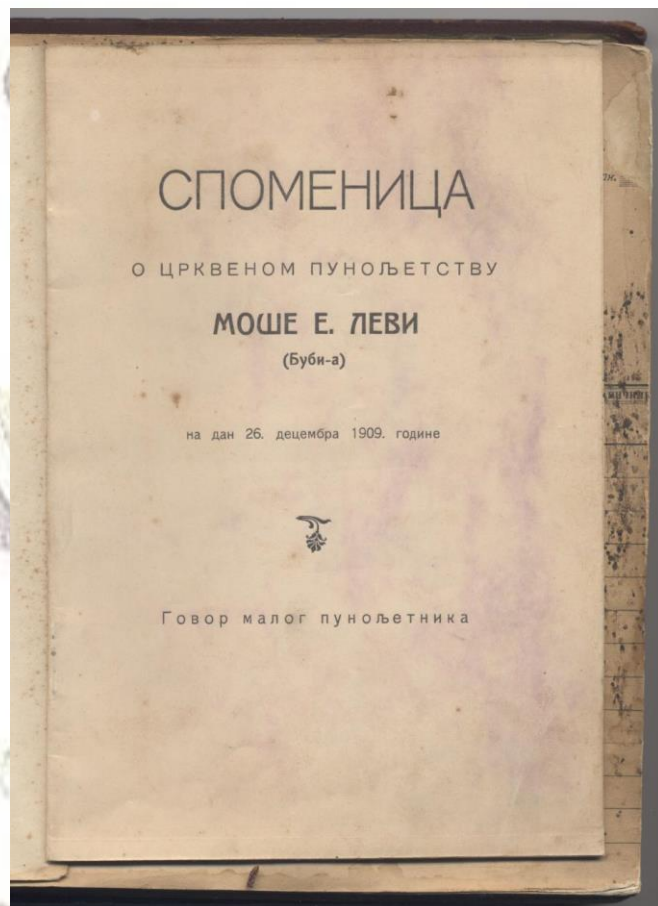
בר מצוה

свога сина **МОШЕ** ученика II разреда реалке
које ће се свечано извршити у суботу 26.
Децембра о. г. у 7^{1/2} часова изјутра у старој
јеврејској синагози у јеврејској махали.

Честитања ће примати цео дан у њиховом
стану Цар Урошева улица бр. 16.

Mosa's (Bubi) bar mitzvah invitation.

Memory book containing Mosa (Bubi) Levi's bar mitzvah speech.

својега народа, и своје свете Цркве, поште-
ним радом, часношћу и марљивошћу, спре-
мам себи и будућности својој, средства за
светао, узорит и користан опстанак у друш-
тву људском....

Ступајући у живот, ја најпре сусретам
ваш драги лик, ваше погледе pune радости,
среће и захвалности Богу, што сте дочекали
овај радостан дан, и видели плодан резултат
свих ваших досадањих трудова, свега вашег
пожртвовања. Ја сам, за сада још и сувише
и мали и слаб да вам се на свему томе досто-
јно одужим. Ваша родитељска душа то и
не тражи од мене. За њу ће — у то сам
потпуно уверен најслаба награда бити, ако се
ја, у животу своме, и радом својим, будем
показвао достојан син својих родитеља, своје-
га народа и своје свете цркве....

И за то је потребно да данас, пред овим
поштованим скупом, од мене чујете, како ми-
слим ићи кроз живот, ту долину плача и јада
то искушење, кроз које душе, снажне вером
у Бога и поштовањем према његовом пропи-
сима, имају да прођу, да би се вратиле Оно-
ме, по чијој су вољи и дошле на овај свет.

Драги оче!

По обредима наше свете вере, теби је
дужност да данас, полажући ми своју руку
на главу, изговориш ове освештене речи:
„Барух шепетарани меонеш зе“, што зна-
чи „Благословен буди ти, који ме разреша-

ваш од ове одговорности“. Тиме ми, као ро-
дитељ, дајеш свој свети, родитељски благо-
слов, и упушта за овај тежак и дуги пут,
који имам да прелазим с њим. Ти, једини који
познајеш моје навике, који си се даноноћно
трудио да своје чело одстраниш од свега што
доноси зло; ти који знаш колико си ми много
дао и у родитељској нези, и у спасоносним
и мудрим саветима; ти једини знаш и колико
ми још много треба, да бих се даље свесно
кретао у животу. Од тебе, од твоје родитељ-
ске милости, од твога богатог искуства, с мол-
бом пуном наде, очекујем да ћеш ме помоћу
Божјом и даље мудро упућивати у свему што
је племенито, корисно и добро, и потпомоћи
ме да истрајем у теškoј дужности својој. Глав-
ни циљ мога живота биће тежака, да postanем
човек, онакав како га оштравају закони наше
свите вере, онакав каквога си ти оче мој, за-
мишљао у своме духу, када си мислио о бу-
дућности свога сина, свога првенца!...

Па, на ко је то човек?...

Није човек само онај, који носи обличје
човеково. То је само оквир, у који, као слика,
треба да уђе душа човечанска, светао и чист
човечански разум, поштено, бољешно, чове-
чанско деланје!... Човек је најфини, најузори-
тнији творевина Створитеља света само тада,
када се управља по светим и узвишеним за-
конима божјим кроз цео свој живот: Рахум, Ха-
нун, Ерех апајим. Мој идеал биће, да postanем
Моралан, поштен, душеван, мирољубив, правед-
ан и добар човек, а твој пример, и пример

Pages from the bar mitzvah speech.

драге ми маме, много ће ми припомоћи и да
достигнем мој идеал. Нека ми цео овај ува-
жени скуп буде сведок, да ће старање свега
мог живота бити управљено на то, да по-
станем такав човек!...

Друго, тако исто важно питање за моју
будућност, то је средина у којој имам да се
окрећем, и да се борим, држећи се увек, у
првом реду, божанских прописа и наредба
наше свете цркве, а у другом, примера, које
ми је пружио драги пример побожног, смер-
ног и пуног рада живота вашег, драги ми ро-
дитељи. Да из основа познам свет, да га
проучим, ја ћу морати да живим и радим у
томе свету. У њему се мора наилазити и на
пријатности и на горчине. Целога својега века,
старају се да у томе свету будем корисна
пчела, која доноси слатки мед, јер ради увек,
ради часно и поштено, ради да заслади жи-
вот и себи и другима, ради да би до краја
испунила дужност своју.

Унапред, дакле знам, да ће, у томе путу
кроз свет, бити слатких часова, али ће бити
и чемерних, као што је онај, кроз који сте
прошли ви, драги родитељи, када је Промислу
било угодно да из нашег врта истргне два
цвета, нашу милу сестрицу Ленкицу и дра-
гог Моника и да их пресели на небо!... И
као што сте ви, драги моји родитељи, са по-
божном послушношћу према вољи божјој,
примали храбро ти страшни удари, и хра-
бро наставили да идете путем дужности, тако
ћу се свесрдно старати и ја, да мирно и по-

корно примам и милости и оштрине воље
Божје, и да до краја истрајем на трновитој
стази живота као послушан син наше свете
Цркве. То је, најсветији завет, на данашњи све-
чан, а за сав овај поштовани скуп, радо-
стан дан!...

Драги моји родитељи.

На данашњи дан, када срца наша пли-
вају по мору од радости, заборављајући на
прошлост, на поднесене жртве и напоре, на
претрпљене муке и страховања, ја, првенац
ваш, обраћам се нама, драги тата, и мила
мама, овим речима нашега великог учитеља,
Премудрога Соломона: Атећна ханета фатга!...

„Дрво, које сте са великим трудом по-
садили, неговали и подизали, донело је плода,
Зима је већ прошла. Најтежа страна ваше ду-
жности прешла је. Идите сада даље са оста-
лом мојом браћом и сестрама, и наставите са
њима и даље пут племенитог и најузвишени-
јег пожртвовања и родитељске преданости.
Мене оставите у слободи, да сам размахнем
својим, тек пораслим крилима, да видим шта
сам могу. А у данима искушења и двоумице,
ваш првенац, са безграничним поверењем, до-
летите стаблу из кога је поникао, потражите
од њега савета и потпоре, као што ће у да-
нима ваше клоуности или тежоба, на први
глас о томе, долетети својим старим родите-
љима, да их прихвате и помогне, сав срећан
ако буде кадар да им терет олакша, да им

бол ублажи, да им, ма и најнезнатнијим делом, врати љубављу, оданошћу и синовљим поштовањем, бар један део, од силних добара, која су му они починили.....

То је на данашњи дан, најсветији завет моје душе, мога срца, и мога разума.....

Драги моји рођаци,

Дубоко захвалан на вашој свагда ми указиваној љубави и нежности, ја вам захваљујем и на динашњој ласкавој пажњи, као што сам дубоко захвалан и свим осталим гостима, који су дошли да поделе данашњу радост моју и моје породице. Снима вама овде искрено и од срца захваљујем, молећи се Богу да вам подари сваку срећу и задовољство, и да ми неједино пружи прилику да вам се одужим искреним учешћем у оваквим радостима ваших породица каква је ово данас за мене и моје драге родитеље.

Допустите ми, да сада, на крају овога говора, одужим и један свети дуг пијетета. Теби, мила и света Бавачи (бабо) Рејна, теби неистрпни изворе најслађе милости мојега детинства, теби, пред овим уваженим и драгим скупом, упућујем осећаје најсветије захвалности за твоју племениту и неистрпну доброту; Великome Богу угодно је било, да у твој живот, испуњен моралним вршењем светих материнских дужности, унесе и пехар жучи, смрћу незаборављеног нам Монџа. Тај страховити удар ти си побожно и храбро поднела,

као права кћи племена Аврамова, и сву милосту нежњота ти срца, сву доброту своје племените душе, пренела си на нас, децу дечице твоје. Нека ти је за то неча хвала и пред Богом и пред људима, и нека благи Бог опрости Монџу његов грех, а теби, за остатак дана које ти је одредио, додели многе и велике радости, а кад поћеш горе, у лоно Аврамова, нека те обаспе својом највишом милостју.....

Нека ми је допуштено да на овај радостан, и за мене особито значајан дан, са побожним поштовањем и дубоком захвалношћу, споменем и драга имена милих ми делова: пок. Моше Ј. Левија и пок. Јакова Ј. Калмића као и добре бабе пок. Естреје. Са побожним сећањем напомињем и онај децени адићар, драге нам тетке Ракиле, пок. доброг чика Менахеа Руса.....

А шта да кажем теби, драги и врли тече, теби, у нашој породици најтеже искушаном мученику, теби, добри тече, Букусе?...

Великомe Богу угодно је било да позове к себи, у своје вечни Царство, нашега племенитог, нежњог, незаборављеног Морица; Тај удар све нас је тешко погодио, али тебе највише. Круна, која је красила твоје седе власи, пала је; сјајна звезда, која је китила материнске груди наше миле тетке Естреје, зашла је за облаке. Понос и дика наше породице, наш Мориц, променио је овај привремени, грешни свет, за бољи, вечни, оставив све нас да за њим тужимо, док се опет не састанемо горе,

на небу. Таква је била воља Божја, а њој се нико противити не може.

Молећи све присутне да устајањем одаду поштовање сенима драгих нам покојника, и да заједно с нама узвикну: **теи нафшам церура бицрор ахајим** Блажени и вечни мир њиховим душама!... Ја падам на колена (клекне), дижем руке престолу великога Бога, и свом топлином душе своје молим му се: да нашим покојницима буде милостив, и да вама, и свима нама, пружи небеске утехе за неоцењиве наше губитке.

После одужења тога светог дуга према драгим нам сенима, дижем руке к Богу и молим му се:

Подари, о вечни и свемоћни Боже дуг, срећан и напредан живот, здравље и свако задовољство драгим ми родитељима!...

Браћи и сестрама мојим подари обилата блага своје велике милости!...

Рођацима мојим и целој фамилији дај сваку срећу и задовољство!...

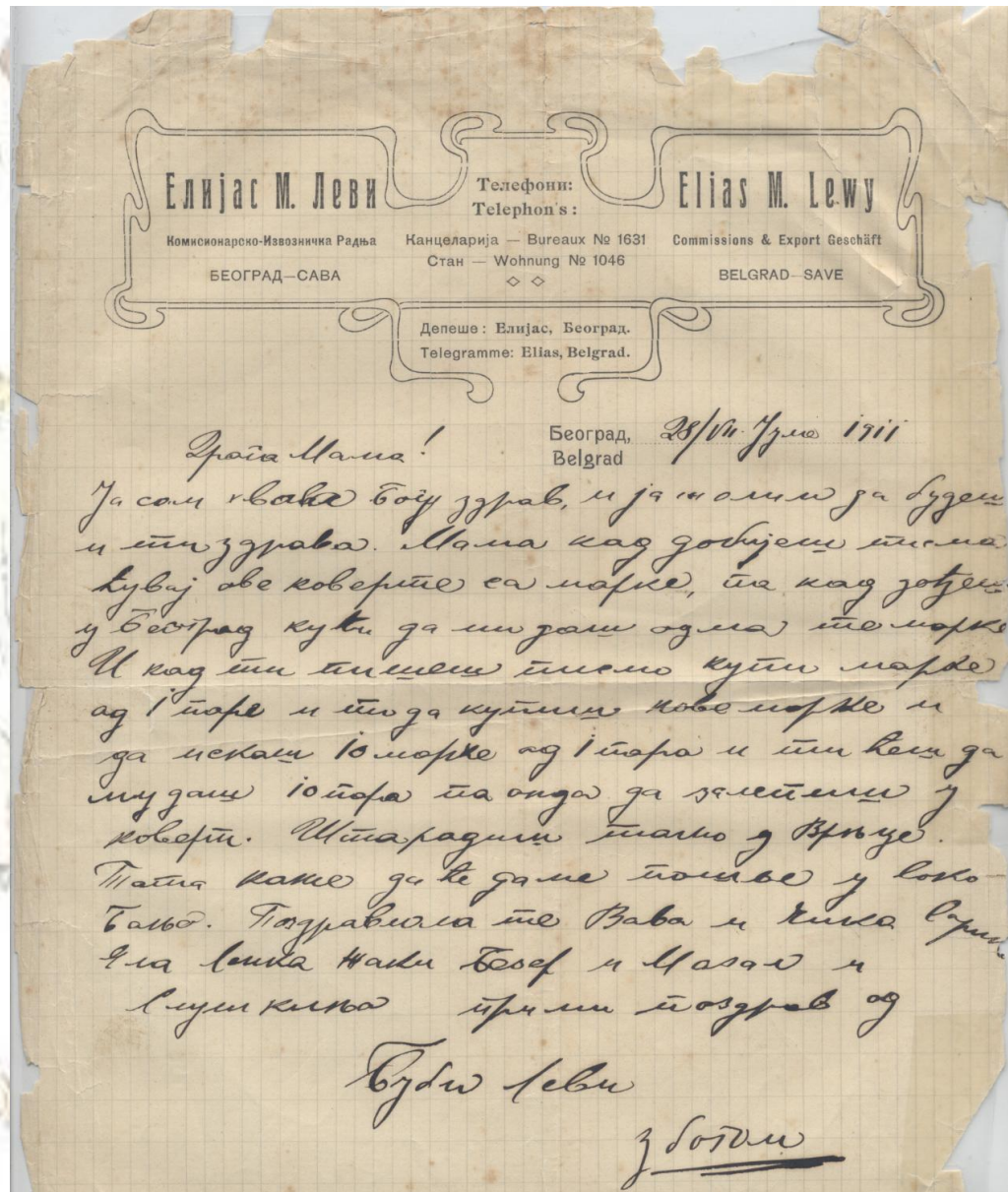
Свима овде присутним, и свем нашем народу, подари снаге, да храбро, верно и предано иду путевима, које одређују твоји божански закони, да би се удостојили вечне милости!...

Амин!...

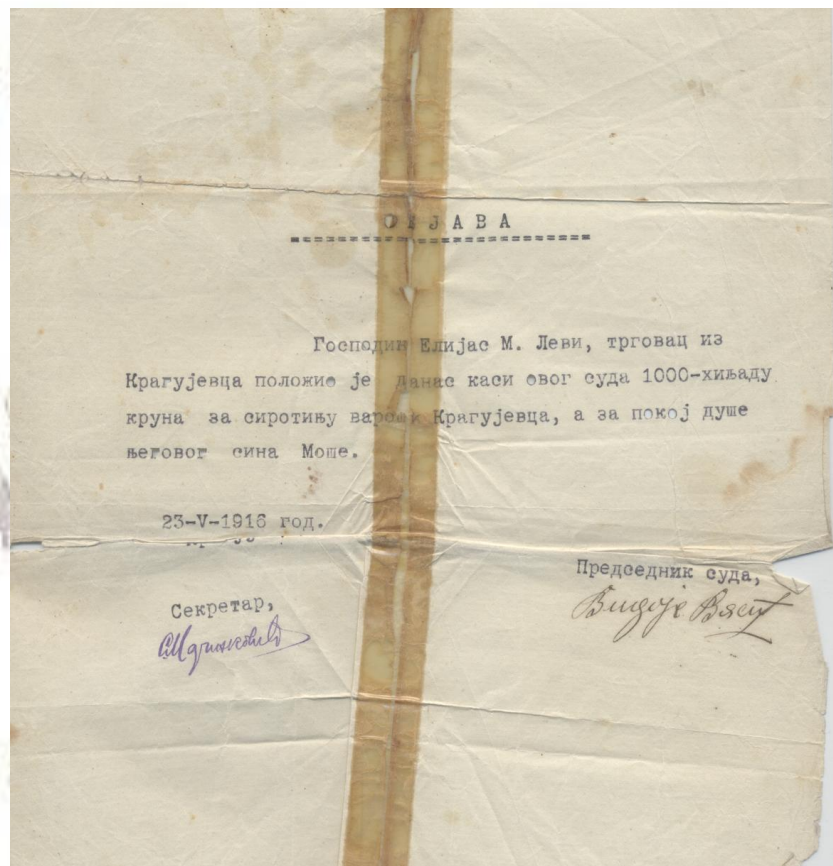
Pages from the bar mitzvah speech.

Young Mosa (Bubi)'s handwritten letter to his mother Venecija.

Charitable donation for the poor by Elias, following the death of his son Mosa.

Monicko at the Belgrade Jewish cemetery in 1985, next to his brother Mosa (Bubi) Levi's tombstone, who tragically died at 23 in 1916.

Elijas and Venecija with their children: Mosa(Bubi), Estira(Cika), Sarina, Ela i Rejna (Lenka).

Elijas and Venecija's children: Estira(Cika), Sarina, Ela, Lenka, Jakov(Zak), Eliezer, Lazar(Tuca), and Mazal (Maca) in Belgrade in 1910.

Sarina Levi. In March of 1942 with her sister Bojka, she was obliged to register at Tasmajdan as a Jewish person, and to surrender personal belongings of value and the keys to her home, from where she was transported to Sajmiste, and all traces of her were lost.

Venecija with daughter Lenka (inset left picture - Monicko with Glorija and Bebica.
Inset right picture -Elijas with sons Monicko and Mosa).

Estira (Cika) Levi

Cika with husband David Alkalaj

Avram (Acko) Alkalaj, son of Estira and David Alkalaj, taken with his mother to the Sajmiste concentration camp in 1942, from where all traces of both were lost.

Acko

Acko Alkalaj

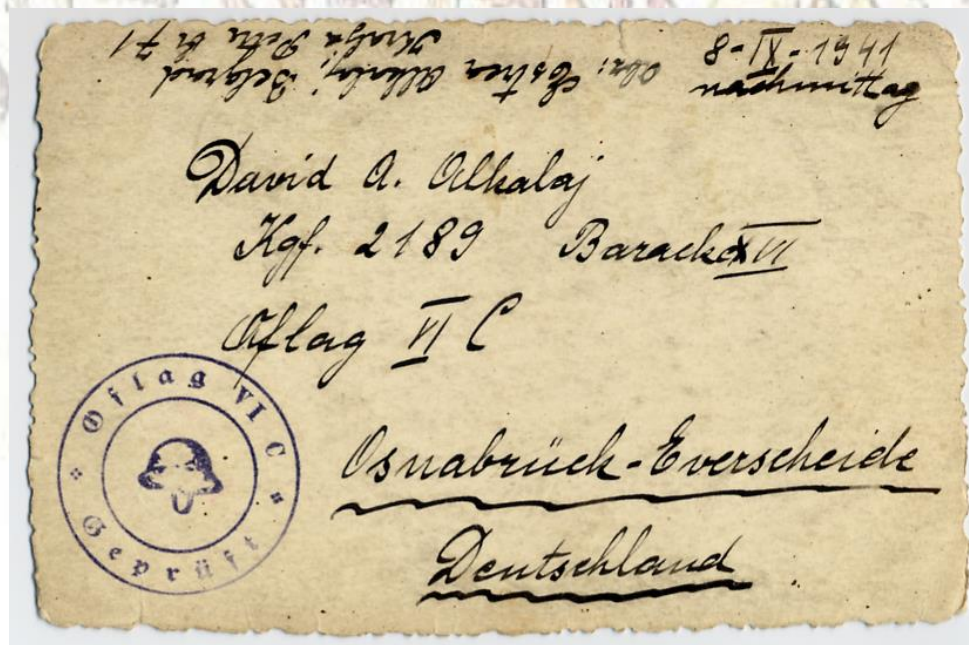
Bebica and Acko

David Alkalaj. Upon the end of the war, he returned from military imprisonment to Belgrade and later moved to live in Israel.

Cika and Acko Alkalaj, photograph – postcard. Cika had sent the postcard to her husband David Alkalaj during his military imprisonment. A few months later, Cika and Acko were taken to the concentration camp.

Ela Levi in Vienna in 1927. According to witnesses, upon receiving news, in 1942, that her entire family was taken to concentration camps, Ela, in an anguished outburst, spat and stomped on a picture of Hitler in downtown Belgrade, lamenting her family's fate. She was then immediately arrested and taken away, never to return.

Ela and Loni in Belgrade.

Ela Levi (married Co Ceng) with daughter Glorija
born in Vienna in 1933.

Bebica and Glorija in Belgrade in 1941.

Glorija Co Ceng in 1959 in Belgrade.
She died in Pancevo in 2007.

Glorija (married) Gerstner with her son Bojan
in Rakovici-Belgrade in 1964.

Пуномоћје

Овим опуномоћујем мога чиновника, г. Жака Е. Леви-а из Београда, да може у моје име и за мој рачун вршити све локупан посао, који му будем одредио, око извоза овежег воћа, на овима отацицама у Југославији.

Ово пуномоћје издајем г. Жаку Е. Леви-у на основу уверења Централне Комисије за Воће при Министарству Трговине и Индустије У.Бр. 119 од 14. августа 1931. године.

18. августа, 1931.
Београд.

Издавач пуномоћја:

[Signature]

да је Михаило Марковић

из Београда ко га потписати нотар

у свом локупу

Ово пуномоћје нотар са потписом подиже и по прочитању пред влашћу

државну у свему за своје влашћу и пада о г. Жаку Е.

Леви-у нотар по наплати та

своје тар бр. 16 10 нотар по наплати та бр. 2

43 15 нотар по наплати та

5-22838

5-18-91

[Signature]

[Signature]
Старешине 11. Кварт
[Signature]

Zak(Jaques)Levi,privatni činovnik,Bеоград,Kralja Petra ul.44.-

Upitani je oca 1903.god.rodjen,nije oženjen.Po zanimanju je privatni činovnik i kao takav namešten je kod izvoznicke firme Moreno Talvy,Kralja Petra ul.44.sa mesečnom platom od Din.3.000.-i 3%-nim učešćem na čistoj dobiti,što iznosi još najmanje Din.1.000.-mesečno s meseca na mesec.Na tome mestu on se nalazi već osmu godinu i njegov sef je s njim u najvećoj mери zadovoljan.Mesto mu je stalno i izgledi za budućnost odlični.U toku godina stekao je odličnu rutinu u tome poslu,tako da je sposoban i za samostalno otpravljanje poslova.Imovine od značaja,sem nešto uštedjevine,Jaques ne poseduje.U ličnom pogledu je najpovoljnije opisan,vredan je i sposoban čovek i za svaku je preporuku.Međutim ako se radi o vrbovanju za neko novo nameštenje,teško je verovati da bi ga Talvy tako lako pustio,jer mu je on desna ruka u poslu.-

DIL.-893/32.-

Ab.328.Fol.21. Beograd,19.7.1932.- (

Zak's work documentation.

Zak with Estera Demajo on their honeymoon in Venice.

Estera Demajo Levi on her wedding day.
Children pictured:
Bebica, Loni and Venecija Mandil.

Estera with daughter Liza. Taken with her child in 1942 to the Sajmiste concentration camp, from which all traces of both were lost.

Eliezer-Lazar Levi was taken with his parents Venecija and Elias in 1942 in Belgrade, to an alleged old-age hospital from which they were transported by gas wagons to Jajince, from where traces of all were lost.

Спушта књиге 190/16
Техући број 87

ИЗВОД

Из књиге за уписивање рођених, црквено-школске јеврејске
општине у Београду

Место где је дете рођено:	Београд
Година, месец и дан рођења:	26. септембра 1904. године
Време кад се дете родило, дану или ноћу, пре или после полне, вре или после поноћи:	по суну
Храм или место где је дете крштено:	Светара Спаса
Година, месец и дан кад је дете крштено:	3. октобар 1904. године
Име детета и пол:	Елиезер (Лазар) - муш.
Име и презиме, ратна и место становања оца и матере:	Елијас М. Леви књиж Венеција Јевеј
Које је дете по рођењу матери (арно, др. итл.):	
Име и презиме свештеника, који је дете крстио:	Св. Монах
Име и презиме кума, његова ратна и одакле је:	
Је ли дете ванбрачно, је ли близнак итл.:	
Је ли дете рођено с каквим телесним недоспацима:	

у Београду месец април дан 17 година 1944

ПРЕДСЕДНИК УПРАВЕ
Цркв. школ. јевр. општине
[Signature]

Lazar's birth certificate.

АГРАРНА И ИНДУСТРИЈСКА БАНКА А.Д.
БЕОГРАД

Име и презиме: „АГИЛБАНК“
Телефони: 24-14, 32-21, 32-23

Секретаријат-

У ВЕРЕЉЕ,

којим потврђујемо, да је

Господ. ЛАЗАР Е. ЛЕВИ

био код нас запослен као чиновник за време од
1. марта 1924. до 11. маја 1929. год., када је услед
сузбије наше Банке са Југославенском удруженом
Банком А.Д., Београд, по истој преузет.

Г. Леви отправљао је поверене му
послове савесно и марљиво, на потпуно задовољство
својих предпостављених, а својим беспрекорним и
добрим владанем заслужно је наме пуно поверење, тако
да га можемо снагом најбољих препоручити.

11. маја 1929.
у Београду.

АГРАРНА И ИНДУСТРИЈСКА БАНКА А.Д.

ЈУГОСЛАВЕНСКА УДРУЖЕНА БАНКА А. Д.
ГЛАВНИ ЗАВОДИ: БЕОГРАД И ЗАГРЕБ
ФИЛИЈАЛЕ: Марибор, Петрина, Сушак
Адреса за брзојаве: УНИОНБАНКА
Телефони: Дирекција: 22-806
Централа: 22-801, 22-802, 22-803, 22-804,
BR

Београд, 16. јула 1941.
Пошт. фр. 240

Gosp.
Levi Lazar

Београд

Примили смо Ваше пошт. писмо од ..... и извештавамо Вас, да смо на
Вашем рачуну спровели следећа књижења:

На Ваш терет	Вредност	У Вашу корист
Blokirani račun jevrejske potreživanja za naknadno obračunati Vam prekovremeni ni red		Din. 1,655.-- K
		/hiljadu šest stotina pedeset pet/

S poštovanjem
ЈУГОСЛАВЕНСКА УДРУЖЕНА БАНКА А.Д.

Sp. 4 стр. XI-40 10.000—8 080

Lazar's work documentation. The beginning of hard times for Jews in Dorcol. (Referring to right hand document, showing Lazar's work pay being withheld for being Jewish.)

Rejna (Lenka) Levi and Jeuda-Biti Bisordi. Biti was taken for a reprisal killing and shot in 1942, in the concentration camp at Topovske Supe.

Fragment of Lenka and Biti's ketuba (wedding certificate), issued by the Bet Izrael synagogue in Belgrade on the 10th of April 1927.

Lenka and Biti with their children Leon (Loni) and Buena (Bebica). Lenka was taken with her children to the Sajmiste concentration camp in 1942, where traces of all were lost.

Biti and Loni

Monicko and Loni

Loni,
circa
1931

Bebica

Lenka and Bebica

Bebica in the first row, first on the right hand side, at Purim in Dorcol in 1936.

Bebica

Bebica with grandfather Elias in Belgrade, at Terazije in 1940.

Grandfather and granddaughter, Elias and Bebica taking a stroll, in downtown Belgrade in 1941.

Bebica

Monicko and Bebica at Kalemegdan Park in 1939.

Venecija with Monicko, Lenka and Bebica at Kalemegdan Park in 1939.

Сиротна књига
Тексту број 84

ИЗВОД
Из књиге за уписивање рођења, брака и смрти
у Београду

Место где је дете рођено:
у Београду

Година, месец и дан рођења:
26. октобра 1909

Датум кад је дете рођено, дану или ноћу, при чему родитељи, а где има и мајка, потпишу:

Овај или ове дете је дете
Син - Симеона

Година, месец и дан кад је дете рођено:
2. новембра 1909

Име детета и пол:
Mazal (Mandil) и
Matilda H. Levi

Име и презиме, радно и матично, родитеља оца и мајке:
Renezija
Matica

Где је дете на рођењу крштено (дром, др. и т. д.):

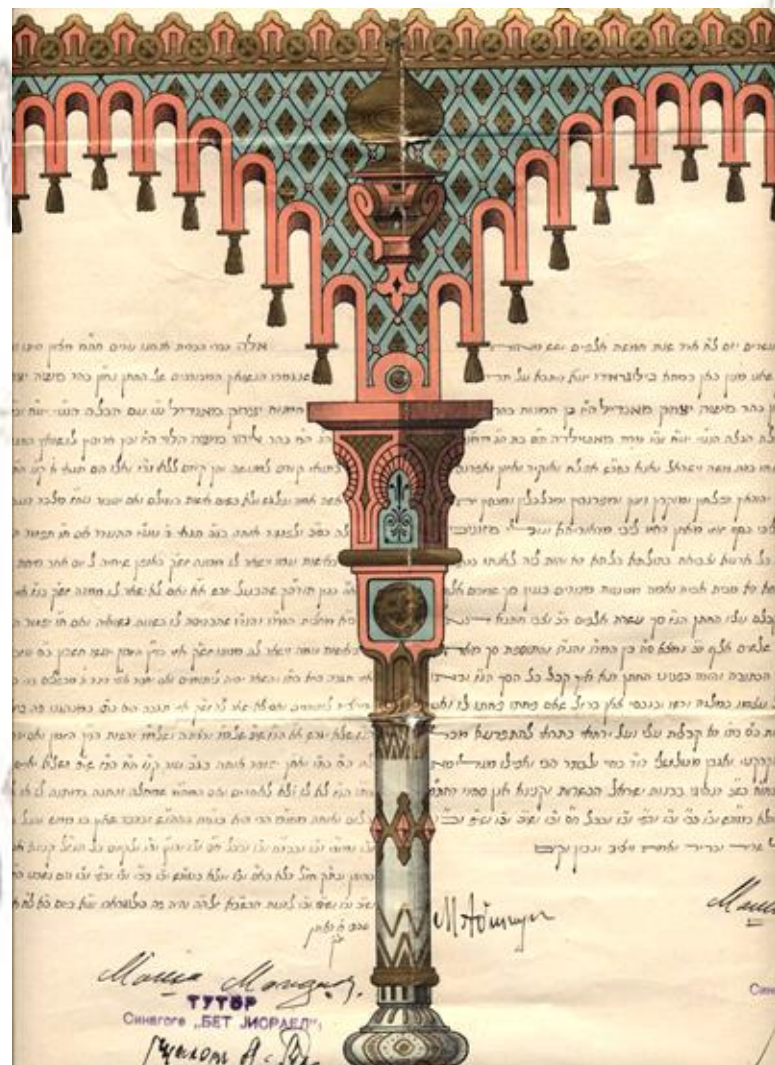
Име и презиме кршних, матичних родитеља и мајке је:

Да ли дете крштено, је ли крштено и у т. д.:

Да ли дете рођено с крштеним крштеним родитељима:

Београд, 1. новембра 1909
Председник Управе
Цркв. школ. јевр. општење
Matica

Mazal-Matilda (Maca) Levi's
(married Mandil) birth certificate.

Mosa Mandil, Maca's husband with younger daughter in 1940.

The family lived in Pozarevac, from where Mosa was taken as a Jew for a reprisal killing and shot in 1942.

Venecija Mandil with sister.

Maca was taken from Pozarevac with her children, destined for a concentration camp in Belgrade in 1942.

After the war, Monicko learned that Maca, during the transport to the concentration camp, threw herself with her children into the Morava river, and ended their lives.

Venecija Mandil

Venecija Levi with Monicko in
Belgrade, in 1914.

Children in Budapest in 1919:
Mazal, Monicko, Mosa and
Buena (Bojka)

Elijas and Vencija's children: Mazal (Maca), Solomon (Monicko), Mosa, Buena (Bojka),
Belgrade, 1924.

Monicko and Mosa Levi, unseparable brothers and students in Dorcol.

Monicko as a high school student in Dorcol. Pictured in the front row, amongst others are : Bata Amar, Daca Kapon, Bata Levi and Simce Koen, later, after the war became long-time members of Baruh Brothers choir.

Mosa Levi. Born in Belgrade in 1915.

In occupied Belgrade, he was pursued as a communist, under the false name Milutin Despotovic, arrested as such, and taken to special police. He was tortured, uncovered as a Jew, then shot in Topovske Supe in 1942.

Poštovani družo Levi,
nažalost ništa neznam o Vašem bratu.Ni jedno ni drugo ime mi nije ostalo u sećanju i mislim da u toku borav-
u logoru nisam bio u sobi sa njime.
Neznam koliko Vam je poznato,kakva je bila "tehnika"
izdvajanja logoraša koji su odvođeni na stratište.
Pred svako streljanje vršena su mnoga premeštanja iz
sobe u sobu da bi jedan do dva dana ranije oni koji su
bili selekcionirani bili okupljeni u jednoj sobi.Tako je
bilo i uoči 9.maja 1942.Obično su to bile sobe br 3,4,
12(zatvorenici Gestapo-a) i 13.Dogadjalo se da su uoči
streljanja dovodjeni zatvorenici i direktno iz zatvora
Spec.policije na Obilićevom vencu ili iz Djušine ulice,
a i iz zatvora Gestapo-a. i nije isključeno da se tako
dogodilo i sa Vašim bratom.
Razumem Vaše osećaje i nastojanja da saznate nešto više.

Pozdravlja Vas

Response to a letter Monicko had written in his search for his disappeared brother, after the end of the war.
Written to someone being held at the same prison for that period of time.

Mosa in the company of his fellow activists in Belgrade in 1941.

Mosa Levi's identification card.

928

JUDE - JEVREJIN

Levi E. Moša

Bei der Polizei gemeldet und registriert
Prijavljen u policiji i uveden u kartoteku.

41

26. V. 1941 194

Beograd

Potpis činovnika,

(pečat)

Mosa at school in Dorcol.

Monicko Levi. Sole survivor of the immediate family Levi.

Monicko as a student at a commerce academy
in Belgrade.

Monicko prior to the war.

Шеф Централне пријавнице:
Chef des Zentralmeldeamtes:

Clark

Отпечатано в типографии
Абdruck des rechten Zeitungs

Получились следующие результаты:

[illegible]

Monicko's false identification.

After the disappearance of his entire family, Monicko managed to leave Belgrade for Borski Rudnik, where with his false name lived and worked in constant fear to be uncovered as a Jewish person until the end of the war.

Identification of Marika Levi as Marija Milojkovic, my mother, Monicko's wife.

Управа града Београда
Централна пријавница
Polizeipräsidium Beograd
Zentralmeldeamt

ЛИЧНА КАРТА
IDENTITÄTSCHEIN

Бр. 216.489

Презиме и име: Милојковић Марија
Vor und Zuname:

Занимање: дом. домаћица
Beruf:

Датум и место рођења: 2-X-1922 - Београд
Datum und Geburtsort:

Народности — држављанство:
Nationalität — Staatsangehörigkeit:

M-VII-1945 год.
у Београду.

М. П.

Шеф Централне пријавнице:
Chef des Zentralmeldeamtes:

Милојковић

ПОЛИЦИЈСКИ КОДЕС
1919/45 год.
1919/45 год.

ПРОДАЖА

The post-war generation. Monicko and Marika's children:
Venecija and Elijas (Bata) Levi.
Belgrade in 1950.

Monicko in 2001 in Montreal, where he died in august and was laid to rest in a Montreal Jewish cemetery, Kehal Izrael.

Tombstone

Buena (Bojka) Levi

Старана књиге 109
Текући број 20

ИЗВОД
Из књиге за уписивање рођених, црквену Школ. Јевреј. Власти
у Београду

Место где је дете рођено:	у Београду
Година, месец и дан рођења:	9. маја 1917
Време кад се дете родило, дану или ноћу, пре или после подне, пре или после новина:	пре подне
Храм или место где је дете крштено:	Бели Јеврејски
Година, месец и дан кад је дете крштено:	16. маја 1917
Име детета и пол:	Бужа (Божана)
Име и презиме, радња и место становања оца и матере:	Бријас Н. Леви Денеђија
Која је дете по рођењу матери (прео, др. и т. д.):	непознато
Име и презиме свештеника, који је дете крстио:	Нисим Теста
Име и презиме кума, његова радња и одласке је:	— . —
Је ли дете ванбрачно, је ли бавнац и т. д.:	— . —
Је ли дете рођено с крвним тесним везама:	— . —

Београд, месец Септембар дан 8 година 1922

Председник Управе Цркв. школ. јевр. општине
Раша Јефимовић

Штампање Краљевине Срба, Хрватске и Словеније

Bojka Levi's birth certificate.
Clergyman Nisim Testa can be found on
clergy group picture in Belgrade.

Monicko with his sister Bojka (right), at Avala in 1937.

Family outing at Kalamegdan Park: Sarina, Lenka, Bebica, Monicko and Bojka.

Bojka (Buena) Levi-Holo, 1940 in Belgrade.

In occupied Belgrade, Bojka was forced to register with her sister Sarina at Tasmajdan in Belgrade in 1942, from where they were transported to Sajmiste concentration camp, where all traces were lost.

Franc and Bojka Holo on their wedding day on the 17th of November, 1940 in 1940.

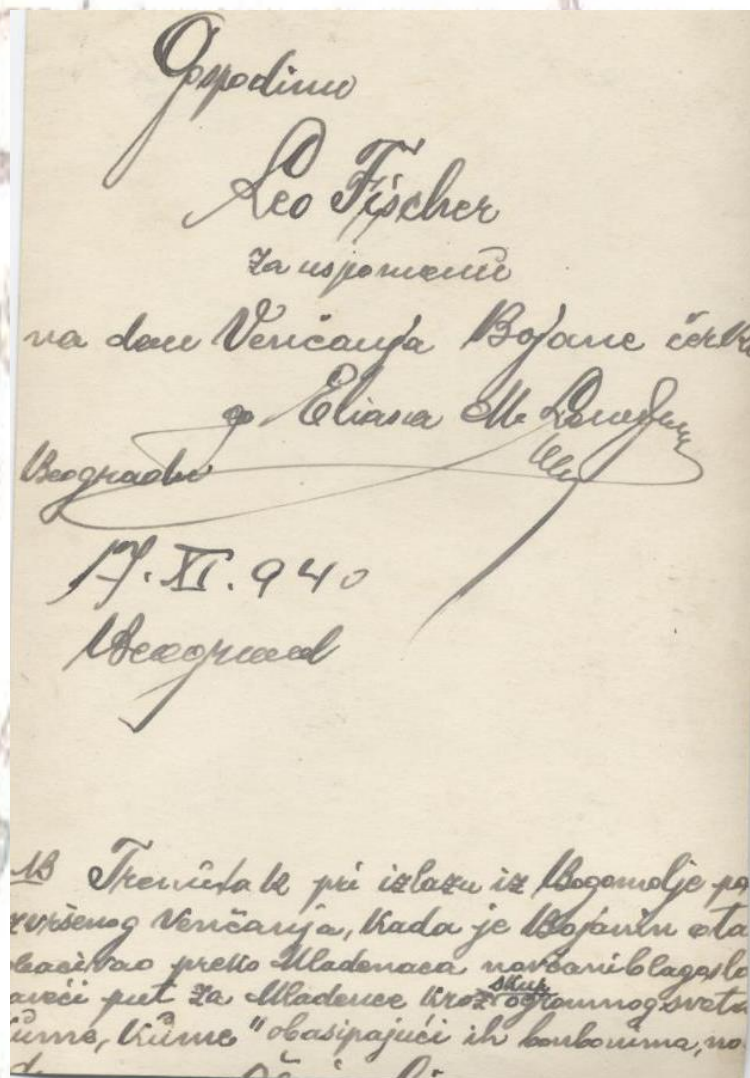
Bojka and Franc Holo in Belgrade on their wedding day in 1940. Franc Holo was arrested as a Jew and taken for a reprisal killing and shot in 1942 in Belgrade in the Topovske Supe concentration camp.

Bojka and Franc as they exit the synagogue on 19 Kosmajaska street in Belgrade. In the background: Lenka (top left) and Loni (top right).

Exit from synagogue after the wedding ceremony on 19 Kosmajaska street in Belgrade on the 17th of September 1940.

The back of picture on left. The description of the sephardic custom on the wedding day is of particular interest.

Elijas Levi in 1939 in Belgrade.

Elija during Queen Consort Maria of Yugoslavia's visit.
In the front row: the Queen and her children.

Elijas in Budapest in 1922 at an embassy function.

Elijas with friends at Serbian Saint Day in Dorcol.

Elijas Levi in Belgrade in 1939.

Гласам за ова лица:

ЗА УПРАВУ:

1. *Др. Ђукић Илијаде*
лекар

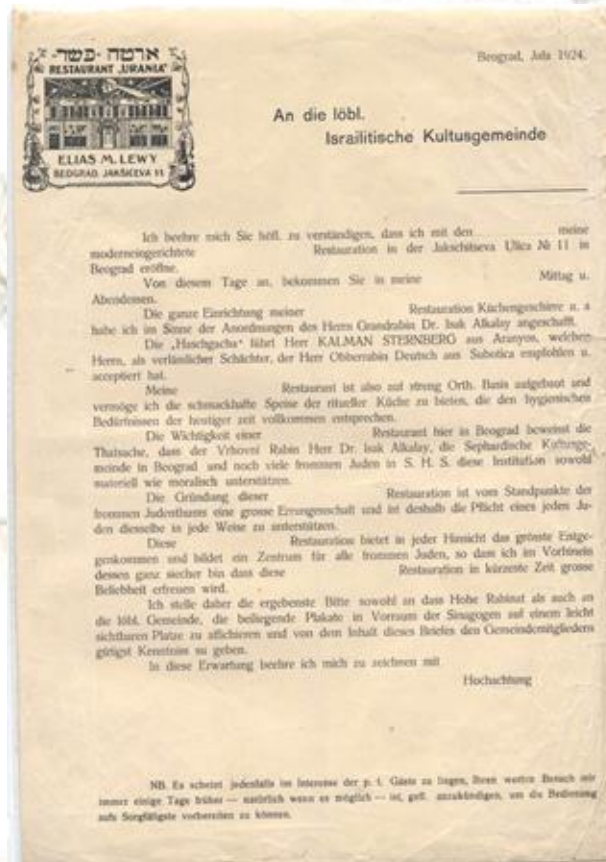
2. Лазар Б. Абрамобих, трг.;
3. Рафаило М. Финц, адв.;
4. Соломон-Буки А. Коен, трг.;
5. Леон Б. Јосиф, трг.;
6. Абрам Д. Мандилобих, трг.;
7. Хајим Ј. Алмузлино, трг. агент;
8. Рубен Ј. Рубенобих, трг.;
9. Давид А. Алкалај, адв.;
10. Исак Д. Леби, банк. чиновник;
11. Самуило-Миле С. Демајо, адв.

ЗА ОДБОР:

1. Шемаја Демајо, адв.;
2. Јосиф Ј. Аруети, трг.;
3. Макс А. Демајо, трг. агент;
4. Др. Рафаило Маргулис, лекар;
5. Јакоб С. Дабичо, шеф одељења Држ. хип. банке;
6. Моша Н. Леби, трг.;
7. Арон А. Алкалај, гл. секр. Држ. хипот. банке;
8. Азриел А. Леби, трг.;
9. Моша Р. Амар, трг.;
10. Јакоб И. Русо, банкар;
11. Леон де Леон, трг. агент;
12. Данило А. Каталан, посредник;
13. Сима Ј. Сасо, шеф каб. претс. Нар. скупштине;
14. Исак Ј. Машијах, дир. Српско-Швајц. банке;
15. Соломон Ј. Мошић, трг. агент;
16. Давид А. Леби-Дале, чиновник;
17. Марсел А. Нахман, инжењер;
18. Леон М. Леби, трг.;
19. Арон Ј. Финци, трг.;
20. Абрам Е. Алкалај, трг. помоћник;
21. Лазар Д. Демајоробих, трг.;
22. Др. Јаша А. Алфандари, лекар;
23. Сабитај-Божа Р. Рафајловић, трг.;
24. Др. Нисим Ј. Каталан, лекар;
25. Шемаја Ј. Абрамобих, трг. путник.

From Elijas' archives.

Work documents for Elijas' kosher restaurant Uranija, in Belgrade.

ALFRED DANON.
 29, St. Mary's Ave.
 London E.C. September 1912

Wieder für Leipzig!
 für Ihre hervorragende Geschäftsführung und
 für Ihren Rührschmerz! Dank auf's Höchste
 verbunden und rechtlichen Schicksalschiff
 mit dem Sie segeln.

Ihre künftigen Schicksalschiffe sind das
 Rechtsgeschäft, das Sie annehmen, auf der
 Basis, mit wenigen Jahren zu sprechen,
 aber es ist mit dem Rechtsgeschäft
 mit Ihnen und Ihnen selbst.

Ich gratuliere Sie herzlich
 Alfred Danon

18.

Schlick-Nicholson
 Maschinen, Waggon- und Schiffsbau A.G.

TELEGRAMM-ADRESSE: SCHLICK-NICHOLSON BUDAPEST. GIRO-CONTO: DESTERR-UNGARISCHE BANK - PESTER UNGARISCHE COMMERCIALBANK. BRIEF-ADRESSE: BUDAPEST, 56.
 TELEFON-NUMMER: 74-16, 116-65, 74-17, 127-66, 38-56, 139-35. ERSTE UNGARISCHE GEWERBEBANK. POSTSPARCASSA-CONTO N° 1033. CLEARING VERKEHR.

Budapest, am 25. Mai. 1914.
 FABRIK UND BUREAU: V. VAGH UT 45-47.

B. 42.
 Bitten in der Antwort
 diesen Buchstaben anzuführen Herrn

W. Elias Levy
 Belgrad.

Inliegend übersenden wir Ihnen die Copie unseres, an die
 Erste kün. serbische priv. Schiffahrtsgesellschaft, Belgrad, gerichteten Schreibens und empfehlen uns

hochachtungsvoll
 SCHLICK-NICHOLSON
 MASCHINEN, WAGGON- UND SCHIFFBAU A.G.
 für die Verwaltung

1 Beilage./
 J./91.

Stempel: Budapest 894

МИНИСТАРСТВО ВОЈНО
 Београд
 13.6.14

Елијас М. Леви - Београд. W

На вашу понуду од 21. ок. м. Господин Министар војни
 је изволео донети следеће решење:
 „Да се од Елијаса М. Леви из Београда одкупи:
 50 (педесет) вагона (500.000) кгг. бравна по муштри
 жиг Б 7 1/2 за это килограма по цени Динара 28,70 (двадесет осам
 и седамдесет пара дина.) еранко вагон Београд, бруто за нето.

Товарише из места продаје најдуже за 10 до 15 дана и
 извора у томе року сукобљено. Предаја и пријем бравна у Бео-
 граду по муштри.

Исплата по пријему бравна преко Извозне Банке, из ван-
 редног кредита од 20,000.000 из кредита одобреног законом од 1.
 октобра 1912. год.“

Савиштавајући вам предве решење Господина Министра
 војног, нагањете да се бравно на време и по муштри испоручи. У
 случају да бравно не приђе у одређеном року, Министарство војно
 није дужно да бравно прими после тога рока.

30. Јануара 1913. год. По заповести Министра војног
 Београд. Начелник Дуконик,
 Мухоморова

Elijas' various business letters.

УДРУЖЕЊА ТРГОВАЧКЕ АГЕНТА И КОМИСИОНАРА
У ГВИИ

1. Алфимов Алексей, Краля Петра на 52-54; бр. 25-71
2. Амосов Павел, Троицкая на 3, т. бр. 28-30
3. Арефев Андрей, Улуу Маркова на 10
4. Аристер Давидов, Високая на 11
5. Афанасьев Марко, Княз Мещ. Висок на 10, бр. 10-52
6. Афанасьев М. в Кн. Давидовская на бр. 13
7. Афанасьев Краля Петра на 30-32; бр. 7-7581
8. Афанасьев А. Алфим, Краля Петра на 30-32; бр. 48-252
9. Афанасьев Алфим, Краля Петра на 64, т. бр. 37-77
10. Афанасьев Худя, Краля Петра на бр. 60
11. Афанасьев М. "Фариндоль" Рига на бр. 255
12. Афанасьев Н. в Кн. Лубиня на 47, т. бр. 22-925
13. Афанасьев Илья, бр. Понтоверская на 25
14. Афанасьев М. Мещик, Висок на 30
15. Бабин Павел, Троицкая на 2
16. Бабкин Александр, Сирская на 14
17. Бабкин Л. Н. в Кн. Илья Беглова на 7, т. бр. 12-739
18. Бабкин Павел, Краля Петра на 13
19. Бабкин С. Юлиан Княз Мещикова на бр. 2; 34-67
20. Бабкин Александр "Душман", Краля Петра на 64
21. Бабкин Александр в Ровно, Краля Петра на 70
22. Бабкин Павел, Краля Петра на 4, т. бр. 18-34
23. Бабкин И. Глеб, Висок на 24
24. Бабкин Норберт, Краля Петра на 11
25. Бабкин Савула, Висок на 6
26. Бабкин М. в Кн. Краля Петра на 31
27. Бабкин Павел, Французская на 2
28. Бабкин Норберт, Краля Петра на 18; в факс 203
29. Бабкин Павел, "Дом", Мещикова на 49, т. бр. 30-66
30. Бабкин Станислав, Княз Петерская на 4
31. Бабкин Павел, Висок на 30
32. Бабкин Павел, Троицкая на 13
33. Бабкин Александр, Краля Петра на 36
34. Бабкин Павел, "Дом", Община Висок на 2
35. Бабкин Павел, Висок на 8
36. Бабкин Павел, Висок на 21
37. Бабкин Павел, Висок на 21
38. Бабкин Павел, Висок на 21
39. Бабкин Павел, Висок на 21
40. Бабкин Павел, Висок на 21
41. Бабкин Павел, Висок на 21
42. Бабкин Павел, Висок на 21
43. Бабкин Павел, Висок на 21
44. Бабкин Павел, Висок на 21
45. Бабкин Павел, Висок на 21
46. Бабкин Павел, Висок на 21
47. Бабкин Павел, Висок на 21
48. Бабкин Павел, Висок на 21
49. Бабкин Павел, Висок на 21
50. Бабкин Павел, Висок на 21

- [illegible]

From Elias Levi's archives.

Kalemegdan Park 1941.
Tuca and Zak with their mother
Venecija.

Venecija with friends, 1941 in
Dorcol.

Davico family. Streja and Benko with children: Lujo, Arsen and Bosko. Benko Davico worked as an attorney in Dorcol. He died in the Balkan War. (1912-1913)

Streja Davico, née Levi was the daughter of Avram Levi, Elijas Levi's older brother.

Benko Davico with his family.

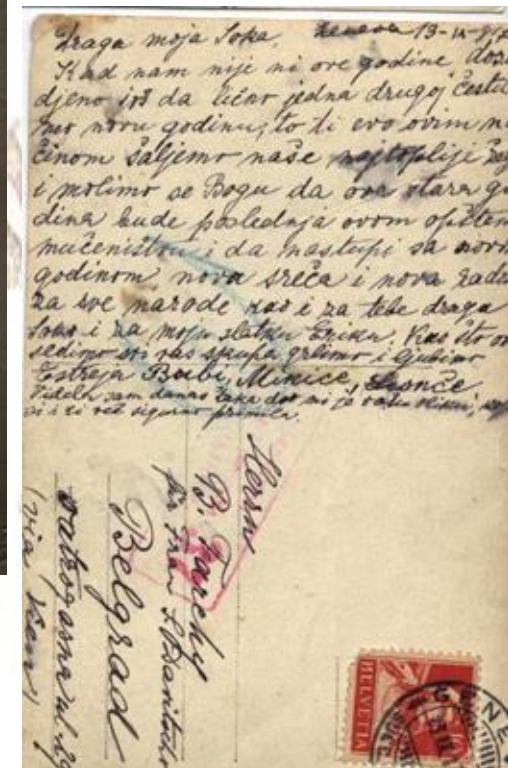

Streja Davico with parents and her children at Baden in 1921.

Postcard-photograph, Streja Davico with her sons:
Lujo, Arsen and Bosko

Back of postcard-photograph.

Postcard-photograph, Streja Davico with her sons
in Geneva in 1917.

Back of postcard-photograph.

Avram-Arsen, Lujo and Samuilo-Bosko in Chamonix, France, where they lived for a certain time.

Lujo, Arsen and Bosko

High school students in Dorcol.

וְכֵן כָּנְנוּ מֵאֵל בְּדִי הָיִינוּ

Lujo Davico, worked in Belgrade as a ballet professor in music school (today the Stankovic music school).

He died in Montenegro in 1942, as part of a Partisan mission. Today, the ballet school of Belgrade, was named after him and a his name appears on a commemorative plaque in honor of professors that died during the war can be found in the Stankovic music school.

Samuilo-Bosko Davico (not pictured), Lujo's older brother was arrested as a Jew and taken for a reprisal killing and shot in Belgrade, in 1941.

Avram-Arsen Davico.
He moved to Palestine
before the war as a
Zionist and died
of malaria in a
kibutz.

Lujo Davico at Ada
Ciganlija in Belgrade.

Venecija Levi with her aunt Streja, Belgrade, 1950.

Streja Davico, Venecija Levi Breder, and Eli Breder, at a Purim celebration in 1973 in Belgrade.

in memoriam

Streja Davičo

Pokojna Streja Davičo potiče iz poznate jevrejske porodice koja je

Streja i Benko Davičo (stara fotografija iz knjige dr A. Pulida: »Los Españoles sin Patria«, Madrid, 1905.)

31

ostavila dubok trag u istoriji života beogradskih Jevreja. Deda njenog pokojnog muža bio je čuveni Hajim Davičo kome se knjaz Miloš često obraćao, a njen suprug je bio ugledni advokat Benko Davičo, dugogodišnji predsednik Srpsko-jevrejskog pevačkog društva i predsednik Jevrejske opštine u Beogradu. Boreći se kao oficir srpske vojske u balkanskom ratu poginuo je kod Krivolaka u borbi protiv Bugara 1913. godine. Poznata je njegova opomena upućena bugarskim osvajačima: »Zašto se još na tuđoj njivi.«

Ostavši mlada udovica sa tri nejaka sina, Streja je hrabro preuzela njihovo podizanje i odgoj i stvorila od njih uzorne ljude. Najstariji sin Bosko, mašinski inženjer, ubijen je 28. jula 1941. godine u prvoj grupi od 100 talaca Jevreja. Drugi sin Arsen, pravnik, član napredne jevrejske organizacije »Hašomer Hacair«, otišao je 1933. godine u Palestinu i tamo je radio vrlo teške poslove u Palestini je i umro od tifusa. Najstariji sin Lujo bio je poznati baletski umetnik. Završivši školovanje baleta 1930. u Parizu vratio se u zemlju i radio s mnogo zanosa ne samo kao baletski igrač nego i kao koreograf. Bio je veoma napredan, pa je u svoje koreografije na zaista plastičan način unosio elemente humora i kritike nazadnog društva. Poslednje godine pred drugi svetski rat bio je profesor u Muzičkoj školi »Stanković«; Tu je kao osnivač odseka za balet uneo mnogo korisnih novina u dotadašnju nastavu. Po nalogu Komunističke partije otišao je 1942. godine u Crnu Goru i radio kao konobar u jednom italijanskom restoranu. Od bombe koju je stavio pod sto italijanskih oficira poginuli su neki od njih, a on je uhvaćen i streljan posle nekoliko dana mučenja. Čuvši to u Beogradu, Streja je otišla u Crnu Goru i u Nikšiću saznela o junaštvu i tragediji svoga sina. Dobila je njegovo poslednje

pismo pred smrt koje ju je duboko potreslo; ostala je u Crnoj Gori, priključila se partizanima i ostala tu sve do kraja rata, dajući tako svoj doprinos borbi jugoslovenskih naroda.

U jevrejskom radu, Streja je pre prvog svetskog rata bila jedan od osnivača dečjeg zabavišta; negovala je decu, plela haljinice, organizovala priredbe i pomagala siromašnima kako bi i oni osetili nešto sreće u životu. Bila je i aktivna članica Jevrejskog ženskog društva u Beogradu.

Mada slomljenog srca, Streja je u periodu posle drugog svetskog rata prisustvovala gotovo svim jevrejskim manifestacijama i priredbama i bila veoma aktivna u jevrejskom javnom radu. Veoma skromna, neobično je volela klasičnu muziku, pa je odlazila na koncerte govoreći: »Živim onako kako bi to moji sinovi želeli da su živi.« Neobično mirna i pribrana do poslednjeg daha, u svojoj 94. godini imala je osmeh na licu pun nežnosti i dobrote. Svi smo se divili kako ta sitna i krhka žena podnosi teret sudbine, a da se nikad ne žali.

Streja odlazi, a sa njom i jedna nit istorijske Jalije gde je njena porodica delovala kao prosvetni i kulturni učesnik i dala svoj doprinos životu Dorćola i Beograda. Kada su je na nekoliko dana pred smrt posetile članice beogradske Ženske sekcije u Domu »Lavoslav Svarc« u Zagrebu, ona je još uvek bila ono isto lice puno dostojanstva i mirnoće.

Beogradsko jevrejstvo će u svoje anale upisati zlatnim slovima ime Streje Davičo. Neka joj je večna slava i hvala!

Rafailo Blam

Sastanak aktivista

Sastanak ranijih aktivista Opštine i Saveza održan 13. juna poka-

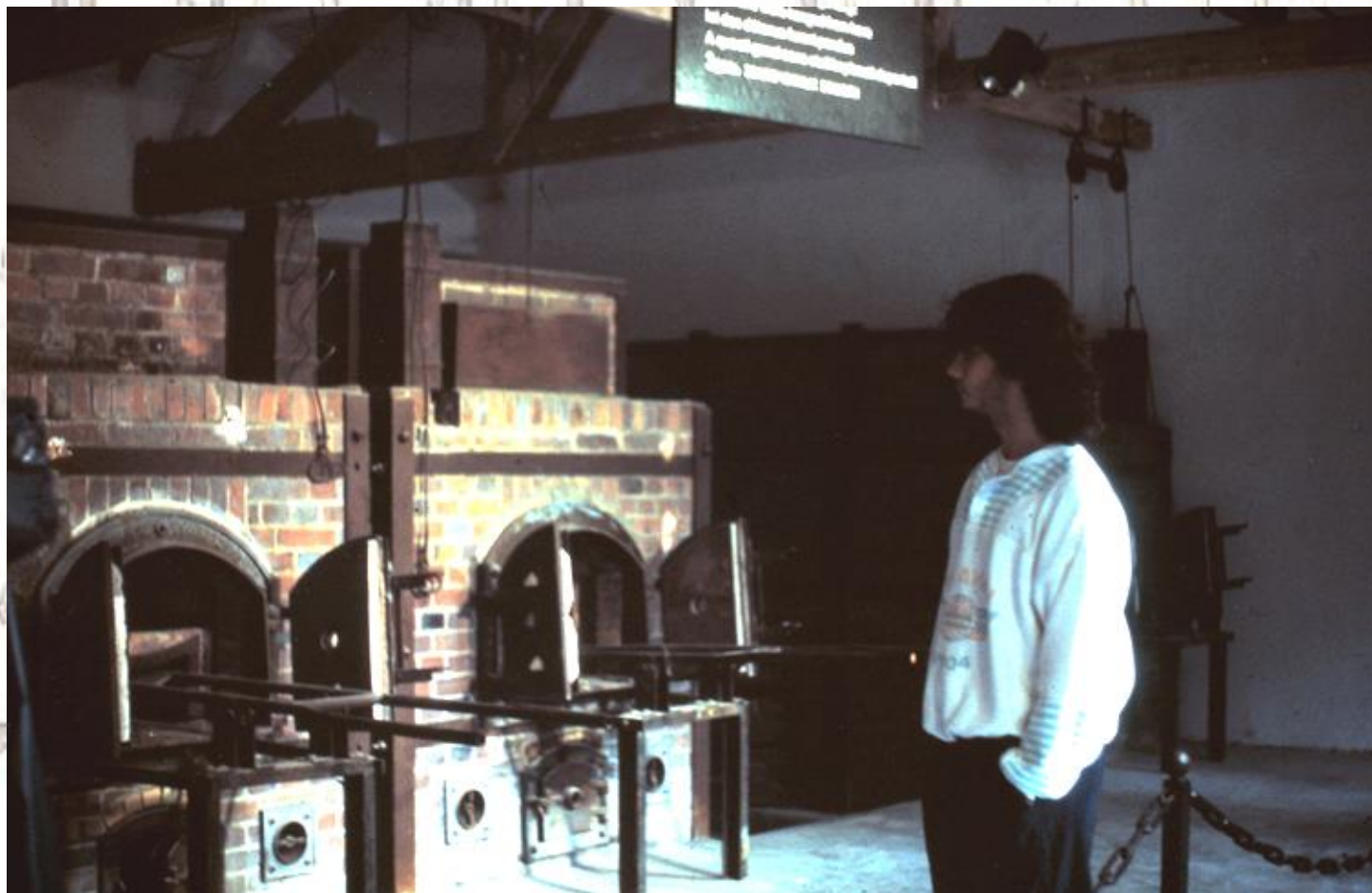
An article from a Jewish Newsletter after the death of Streja Davico in Belgrade.

A tribute visit to Dachau concentration camp, linked the remembrance of all Holocaust victims with the Levi family tragedy, which perished far from Dachau, yet in connected suffering and anguish that was equally merciless towards all Jewish people.

Breder family 1988 (Venecija not pictured).
Entrance to Dachau concentration camp through which the many victims of the Holocaust entered.

A look into a horrific past. Visit to the Dachau concentration camp, Eli Breder, son of Venecija Levi-Breder, great grandson of Elijas Levi, 1988.

Visit to Dahau, Venecija Levi-Breder with daughter Rebeka
(Elijas' great granddaughter) 1988.

Witness to the remnants of an atrocity, gas showers which were used in the killing of millions of Jews.

Pictured : Eli Breder.

After the end of the war, the remains of the victims from Belgrade's concentration camps were transported from mass graves into a shared grave at the Jewish cemetery in Belgrade, where they were interred and a monument was built. For my unfortunate, disappeared family, there will always remain questions whether they were laid to rest there. Like millions of other victims from the Holocaust, they simply disappeared without a trace.

In spite of the tremendous loss of life in the nightmare of the Holocaust, the Levi family was not entirely destroyed, and the descendants of Elijas and Venecija can now count four generations in the 21st century. On Ela and Monicko's side new generations carry on: Glorija, Venecija, Elijas, Bojan, Eli, Rebeka, Maja, Dina, Tahlia, Evan, Martina, Nikolina, Francesco, Olivia, Sarina, Penelope.

I am hopeful that these generations and those that will follow, will fulfill a happy and peaceful life, without any repetition of the atrocious times that we must never allow to occur again.

IN MEMORIUM
IN MEMORIUM

With the passage of time, the memory of previous generations can easily be erased, if there is no one to remember and relay them into the future. When people vanish in such an inconceivably cruel way, history must be honoured, remembered and documented. For a greater future for those that will follow, the knowledge of the past is not merely a collection of memories, but a life lesson. Human tragedies leave behind them evidence that create the opportunity to foresee where good ends and evil begins. If this is overlooked, the possibility for this malice to be repeated will always loom. The tragedy of the Levi family from Dorco, along with millions of murdered Jews, that went to their deaths solely because they were Jewish, is too harsh a lesson to be forgotten. If that is understood, only then can it be explained how these reprehensible circumstances came to be, and at once make sense of the absurdity of the Holocaust.

I would like to thank Raka Levi for his enthusiasm, his encouraging support and collaboration in the realization of this project, *My Family from Dorcol*.

I would like to thank Dina Levi (Elijas' great granddaughter) for her exceptional and devoted cooperation for the translations and preparation on the computer of the historic picture of the family Levi.

I would like to take this opportunity to extend a special thank you for the mutual efforts and contributions in the translations from Serbian to English, and French to the great grandchildren of Elijas and Venecija:

Eli Breder, Rebeka Breder, Maja Levi and Dina Levi.

Their wish is for the testimony of the disappeared family Levi become understandable and accessible to everyone interested, wherever they may be, while at the same time to learn more of the unfortunate fates of the victims of the Holocaust. Behind the six million names that perished, are people and children that were full of life that was unjustly shortened and erased. It is unforgivable to let evil thrive by forgetting and losing sight of the culprits. Sadly, there still exists those who claim that the Holocaust never occurred. Amongst other reasons, this is why it is imperative to revive, by documenting, those who are gone.

In addition, I wish to express in advance, my gratefulness for the progressive, creative and just part of humanity, anywhere in the world, that in the future it will find the power and the way to recognize and repress human malice at its beginnings, for it to never transform into an atrocious part of history.

My Family from Dorcol, is entirely protected under copyright law. It is strictly forbidden to change or modify any text or picture, in its entirety or partly by any means that addresses any material or documents in this project.

